

також доходу та прибутку, масштаб яких дозволяє здійснювати розширене виробничо-господарське відтворення.

Шевченко А. А.,
*к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і
економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*
Антонюк М. В.,
*здобувач вищої освіти
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АГРАРІЇВ

Вже довгий час людство, прагнучи до найкращого та сучасного, з метою задоволення своїх потреб, загостило становище між своїм «хочу» і станом екосистем. Постійне прагнення до максимального задоволення в своїх потребах в економічному розумінні, призвело до руйнування екологічної системи.

Серед забруднювачів навколишнього середовища необхідно виділити і ведення сільського господарства.

Зазначимо деякі екологічні проблеми, які виникають в результаті господарювання аграріїв та як результат виробництва продукції рослинництва та тваринництва:

- Забруднення ґрунтів, річок, а також і питної води залишками мінеральних добрив.
- Забруднення відходами тваринницьких ферм (бактеріальне зараження ґрунту, забруднення атмосферного повітря метаном, сірководнем, аміаком).
- Зменшення видового різноманіття рослинного й тваринного світу.
- Виснаження, заболочення, засолення ґрунтів.
- Зростання дефіциту водних ресурсів.
- Негативний вплив на здоров'я людини від уживання в їжу культурних рослин, у яких накопичилися небезпечні речовини (зокрема, залишки мінеральних добрив та отрутохімікатів).
- Ризики для здоров'я людини у разі вживання в їжу продуктів харчування, отриманих з генетично модифікованих організмів [1].

Відмітимо, що негативно впливає на навколишнє середовище і надмірне і нераціональне використання мінеральних добрив і агрохімікатів у сільськогосподарському виробництві.

Використання сільськогосподарської техніки в польових роботах, а також при транспортуванні продукції та сировини спричиняє викиди забруднюючих речовин в атмосферу від пересувних джерел, а отже впливає і на стан повітря [2].

Сучасні фермери усвідомлюють своє ставлення до навколишнього середовища. Більшість із них вміють поводитися, щоб не завдати шкоди навколишньому середовищу; формують бажання співпрацювати з природою, активно вести природоохоронну діяльність з позицій рівності з іншими організмами системи живого світу, адже завдання кожного хлібороба — не тільки отримати з землі продовольство, а й здійснити всі заходи щодо охорони навколишнього середовища [3].

Дбайливе ставлення до навколишнього середовища — не модний тренд, а вимога часу. Зелені проєкти в країні є економічно обґрунтованими, дешевшими та стають самостійним бізнесом.

Сьогодні настав час українським власникам зосередитися на енергоефективності та зелених ресурсах, інвестуючи кошти в конкретні енергозберігаючі та економічно вигідні проєкти.

Українські компанії вже почали експлуатувати біогазові комплекси, за допомогою яких можна утилізувати різні органічні відходи та виробляти енергію замість того, щоб спалювати імпортований газ. Залишки та відходи сільськогосподарського виробництва через біогазові технології можна трансформувати в електричну і теплову енергію.

Відновлюваним газам потрібно приділяти значну увагу в наш час. Біогаз, з яким уже в Україні працюють, можна очистити до якості біометану й отримати фактично природний газ.

Органічне сільське господарство надає можливість узгодити і гармонізувати екологічні, економічні та соціальні цілі в аграрному секторі економіки [4].

Щоб аграрії дотримувались дбайливого ставлення до навколишнього середовища і використовували екологічно чисті (зелені) проєкти, а також несли відповідальність при руйнуванні екосистеми, виникає необхідність вироблення механізмів державної політики щодо вдосконалення агроекологічних умов функціонування сільського господарства, за яких буде забезпечено стабільний еколого-збалансований розвиток галузі, а також сільських територій, на яких здійснюється сільськогосподарська діяльність [2].

Чинне законодавство України передбачає механізми стимулювання сільськогосподарських підприємств до раціонального та екологічно безпечного використання ресурсів у виробництві.

Тому на нашу думку, екологічна відповідальність - це обов'язок підприємця вживати заходів щодо запобігання та ліквідації наслідків екологічної шкоди, відновлення природних ресурсів у первинному стані до їх виникнення та нести витрати на здійснення заходів.

Отже, враховуючи викладене, сучасне сільське господарство створює для жителів планети цілу низку гострих екологічних проблем. Їх успішне розв'язання можливе тільки на основі раціонального природокористування, здійснення комплексної системи заходів з охорони природи і підвищення продуктивності землеробства і тваринництва.

Також необхідно зазначити, що сприяння на державному рівні вирішенню проблеми вдосконалення агроекологічних умов функціонування сільського

господарства в Україні дозволить задовольнити окремі економічні, соціальні та екологічні інтереси держави і суспільства.

Література:

1. Яка відповідальність за порушення законодавства в АПК в Україні. *Екологія підприємства*. №2 2022р. URL: <https://ecolog-ua.com/news/yaka-vidpovidalnist-za-porushennya-zakonodavstva-v-apk-v-ukrayini> (дата звернення 13 вересня 2022)
2. Щодо вдосконалення агроекологічних умов функціонування сільського господарства". Аналітична записка: веб-сайт. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/schodo-vdoskonalennya-agroekologichnikh-umov-funkcionuvannya-silskogo> (дата звертання 21 вересня 2022)
3. Негода Тетяна, Короткий Василь Сільське і високотехнологічне: як господарюють аграрії 21 століття. УКРІНФОРМ: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-yakisne-zhyttia/3222373-silске-i-visokotehnologicne-ak-gospodaruut-agrarii-21-stolitta.html> (дата звернення 13 вересня 2022)
4. Шевченко А. А., Нікіфорчук М.Ю. Органічне виробництво с.-г. продукції: можливості для аграріїв в Україні. *«Економічний вісник Причорномор'я»*. 2021. №2. с. 115 – 123 URL:<https://ebbsl.com.ua/index.php/visnuk/article/view/28/25>

Шевченко А.А.,

*к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Міхнєва А.О.,

*здобувач вищої освіти
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Будь - яка держава для здійснення своїх функцій та досягнення певних державних та соціально - економічних завдань використовує фінансові інструменти. Важливу роль в реалізації державою поставленої мети відіграє фінансова політика, яка є вагомим інструментом суспільного розвитку. В сучасних умовах дослідження питання виваженої фінансової політики набуває ключового значення через подальший вплив на стабілізацію економічного розвитку України, фінансове забезпечення соціального захисту населення, що є особливо важливим у період пандемії COVID-19 та в умовах російсько – українського конфлікту.

У фінансовому словнику «фінансова політика» визначається як система заходів (законів, адміністративних рішень) у сфері фінансів з метою цілеспрямованого впливу держави на розвиток фінансово - кредитної системи